

Guidelines

Gairės 06/2022 dėl praktinio draugiškų susitarimų įgyvendinimo

Versija 2.0

Priimta 2022 m. gegužės 12 d.

Versijų rengimo etapai

Versija 2.0	2022 m. gegužės 12 d.	Gairių 06/2022 priėmimas Paskelbimo tikslu padaryti tik nedideli redakciniai versijos 1.0 patikslinimai.
Versija 1.0	2021 m. lapkričio 18 d.	EDAV vidaus dokumento 06/2021 priėmimas. EDAV nariai nusprendė aptarti dokumento paskelbimą po 6 mėnesių laikotarpį, per kurį jie galėtų įgyti patirties iš praktikos.

Turinys

1	TAIKYMO SRITIS IR TIKSLAS	4
2	SĄVOKOS „DRAUGIŠKAS SUSITARIMAS“ APIBRĖŽTIS.....	5
2.1	Bendrosios aplinkybės.....	5
2.2	BDAR kontekstas	6
2.3	Bendrasis draugiškų susitarimų tikslas.....	8
3	BENDROJI TEISINĖ ANALIZĖ	9
3.1	Ilgaliojimas siekti draugiško susitarimo kaip vienas iš priežiūros institucijoms suteiktų ilgaliojimų	9
3.2	Draugiško susitarimo procedūra taikant VLP procedūrą.....	10
3.2.1	Draugiškas susitarimas, kurį skundą gavusi SPI pasiekia per preliminarų patikrinimo etapą	10
3.2.2	Draugiškas susitarimas, kurį stengiasi pasiekti VPI	11
3.2.3	Atvejai pagal 56 straipsnio 2 dalį.....	15
4	TEISINIAI PADARINIAI IR PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS	16
4.1	Vadovavimasis gero administravimo principu per VLP procedūrą taikant draugiško susitarimo procedūrą	16
4.2	Bendradarbiavimo procedūra po to, kai VPI pasiekia draugišką susitarimą	17
4.3	Draugiškas susitarimas 56 straipsnio 2 dalies atvejais	18
1 priedas.	ATITINKAMI ATVEJO NAGRINĖJIMO DRAUGIŠKO SUSITARIMO BŪDU VEIKSMAI.....	19
2 priedas.	VALSTYBĖS, KURIOSE DRAUGIŠKI SUSITARIMAI NEGALIMI PAGAL NACIONALINĖS TEISĖS AKTUS	22

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 70 straipsnio 1 dalies e punktą, atsižvelgdama į EEE susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą, su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018¹,

atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisyklių 12 ir 22 straipsnius,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES

1 TAIKYMO SRITIS IR TIKSLAS

1. Iš praktikos matyti, kad daugelis priežiūros institucijų (toliau – PI) nagrinėdamos skundus taiko draugiško susitarimo priemonę. Taip pat matyti, kad draugiški susitarimai yra įvairūs ir kad todėl dėl skirtingų vidaus teisės aktų PI jiems taiko skirtingą požiūrį. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente sąvoka „draugiškas susitarimas“ vartojama tik 131 konstatuojamojoje dalyje nurodant vietos atvejų nagrinėjimą pagal BDAR 56 straipsnio 2 dalį, bet galimybės palengvinti šių vietos atvejų nagrinėjimą aiškiai neapribotos. Atsirandančios draugiškų susitarimų taikymo ne vietos atvejams reglamentavimo spragos užpildomos įvairiai: kai kurios iš jų užpildomos valstybių narių teisės aktais, kitos – aiškinimu. Dėl šio skirtingo aiškinimo ir skirtingų nacionalinės teisės aktų, kuriais reglamentuojamas skundų nagrinėjimas ir draugiški susitarimai (jei jie apskritai taikomi), praktinis draugiškų susitarimų priemonės įgyvendinimas valstybėse narėse labai skiriasi.
2. Priežiūros institucijų įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal konkrečius jų valstybių narių proceso teisės reikalavimus. Tai taip pat taikoma atvejų nagrinėjimui. Vis dėlto nacionalinė proceso teisė turi atitikti lygiavertiškumo ir veiksmingumo principus, todėl negali pernelyg apsunkinti arba praktiškai panaikinti galimybę pasinaudoti teisėmis, kurios suteikiamos ES teisės aktais (t. y. Bendrojo duomenų apsaugos reglamentu). Šiose gairėse EDAV siekia pateikti geriausios praktikos pavyzdžių, susijusių su nuosekliu BDAR taikymu nacionaliniu ir ES lygmenimis, kiek tinkama taikant draugiško susitarimo priemonę, atsižvelgiant į įvairius nacionalinės proceso teisės aktus, jei ši priemonė juose aiškiai įgyvendinta, vieno langelio principu (toliau – VLP) grindžiamo mechanizmo procedūrą pagal BDAR ir techninę aplinką (IMI).
3. Nagrinėti atvejus priežiūros institucijos gali ne tik pagal skundus, bet ir, pvz., atsižvelgdamos į žiniasklaidos pranešimus arba atlikdamos *ex officio* tyrimus. Vis dėlto šiose gairėse aptariamas praktinis draugiškų susitarimų įgyvendinimas tik nagrinėjant atvejus dėl duomenų subjektų skundų, nes, kad būtų galima susitarti, turi būti kilęs ginčas tarp dviejų subjektų, šiuo atveju – duomenų subjektas turi

¹ Šiose gairėse daromos nuorodos į valstybes nares turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EEE valstybes nares.

būti pateikęs skundą dėl duomenų valdytojo (taip pat žr. toliau išdėstytą 2.1 punktą). Be to, šiuos skundus galima suskirstyti į: i) nacionalinius ne tarpvalstybinio pobūdžio atvejus, ii) atvejus, kuriais taikomas VLP mechanizmas, nes atvejis yra tarpvalstybinio pobūdžio, ir iii) tarpvalstybinius atvejus, kurie pagal BDAR 56 straipsnio 2 dalį nagrinėjami vietos lygmeniu. Ir, nors iš praktikos matyti, kad siekti draugiško susitarimo įmanoma visose situacijose, šiose gairėse daugiausia aptariami tarpvalstybinio pobūdžio skundai.

2 SĄVOKOS „DRAUGIŠKAS SUSITARIMAS“ APIBRĖŽTIS

2.1 Bendrosios aplinkybės

4. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente sąvokos „draugiškas susitarimas“ reikšmė neapibrėžta ir vartojama tik 131 konstatuojamojoje dalyje². Svarbiausios sąvokos „susitarimas“ reikšmės yra „sutarta tvarka“ ir „oficialus susitarimas, siekiant išspręsti ginčą arba konfliktą“. Žodyne *Oxford English Dictionary* paaiškinta, kad „amicable“ reiškia tokį, kuris pasižymi draugiškumu ir nesutarimų nebuvimu.
5. Preliminarių gairių, kuriomis remiantis būtų galima apibrėžti draugiškus susitarimus, teikia bendresni teisininkų profesijoje ir kituose tarptautiniuose dokumentuose vartojami draugiškų susitarimų apibrėžimai. Pavyzdžiui, Tarptautiniai prekybos rūmai (angl., *International Chamber of Commerce* arba ICC) siūlo kelias ginčų sprendimo procedūras, kurias būtų galima laikyti *draugiškais susitarimais*³. Atrodo, kad Tarptautinių prekybos rūmų draugiško susitarimo procedūros principas yra mediacija; ji apibūdinama kaip *lankstus ir bendru sutarimu grindžiamas metodas, kuriuo neutralus subjektas padeda šalims pasiekti suderėtą savo ginčų sprendimą*. Remiantis ICC, šie mediacija pasiekti susitarimai yra privalomi sutartimi ir plačiai vykdytini. Pasaulio prekybos organizacija (PPO) draugiškais susitarimais naudojami kaip *abiem pusėms priimtinais sprendimais*; jie yra *suderėtas dalyvaujančių šalių sprendimas*, sudarantis sąlygas greitam ir prie konkrečių aplinkybių pritaikytam ginčo sprendimui.⁴ Be to, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (angl. EUIPO) draugiškus susitarimus vadina *neteisiniu procesu, per kurį <...> mediacija pasiekiamas šalių suderėtas sprendimas*⁵. Europos vartotojų centras

² 131 konstatuojamoji dalis: ¹kai kita priežiūros institucija turėtų veikti kaip duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vykdomos duomenų tvarkymo veiklos vadovaujanti priežiūros institucija, tačiau konkretus skundo dalykas arba galimas pažeidimas yra susijęs tik su duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vykdoma duomenų tvarkymo veikla toje valstybėje narėje, kurioje buvo pateiktas skundas arba nustatytas galimas pažeidimas, ir tas dalykas nedaro arba negalėtų daryti didelio poveikio duomenų subjektams kitose valstybėse narėse, priežiūros institucija, kuri gauna skundą dėl situacijų, kurių atveju galbūt yra pažeistas šis reglamentas, arba nustato tokias situacijas, arba yra kitu būdu apie jas informuojama, turėtų siekti draugiško susitarimo su duomenų valdytoju, o jeigu tai nepavyktų – pasinaudoti visais savo įgaliojimais. ²Tai turėtų apimti: konkretų duomenų tvarkymą, atliekamą priežiūros institucijos valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės narės teritorijoje esančių duomenų subjektų atžvilgiu; duomenų tvarkymą, kuris atliekamas, kai siūlomos prekės ar paslaugos, konkrečiai skirtos duomenų subjektams priežiūros institucijos valstybės narės teritorijoje; ar duomenų tvarkymą, kuris turi būti įvertintas atsižvelgiant į susijusias teises prievoles pagal valstybės narės teisę.

³ <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/mediation/icc-international-centre-for-adr/>.

⁴ Wolfgang Alschner, *Amicable Settlements of WTO Disputes: Bilateral Solutions in a Multilateral System*, *World Trade Review*, 13 (1) tomas, 2014 m., p. 65–102.

⁵ EUIPO, 2013 m. liepos 5 d. Apeliacinės tarybos prezidiumo sprendimas Nr. 2013-3 dėl draugiško ginčų sprendimo (Sprendimas dėl mediacijos), <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/mediation#>.

(angl. ECC) taip pat nurodo taikius ginčų sprendimus⁶, kaip tam tikras Direktyvoje dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo⁷ nustatytas *alternatyvus ginčų sprendimo procedūras*, kurias *atlieka neutralios neteisminės įstaigos, pavyzdžiui, taikintojai, tarpininkai, arbitrai, ombudsmenas ir skundų tarnybos*⁸, ir per kurias *vartotojai ir įmonės stengiasi išspręsti ginčą kartu <...> išklausydami abi šalis, nagrinėdami teisinę situaciją, aptardami galimus sprendimus ir galiausiai pateikdami pasiūlymą arbitražui*⁹.

6. Apskritai atrodo, kad draugiškais susitarimais paprastai vadinamas alternatyvus ginčų sprendimas per procedūras, kurios baigiasi draugišku bylos užbaigimu. Šalių susitarimas yra rezultatas, o per procesą laikomasi draugiško požiūrio. Procedūros gali būti įvairios: nuo šalių tarpusavio derybų iki oficialios mediacijos ar net taikinamosios pagalbos.

2.2 BDAR kontekstas

7. Dauguma valstybių narių draugiškus susitarimus, sudaromus duomenų apsaugos institucijoms nagrinėjant skundus, laiko alternatyvaus ginčų sprendimo procesu. Dažniausiai draugiškai susitarti lengviau, kai priežiūros institucijai pateikiamas skundas dėl įtariamo BDAR pažeidimo, ypač susijęs su duomenų subjektų teisėmis, kad atvejis būtų išspręstas duomenų subjektų naudai. Šiais atvejais, prižiūrint įvykių eigai vadovaujančiai PI, susitarimą turi pasiekti duomenų valdytojas ir duomenų subjektas. Taigi PI veikia kaip proceso, per kurį siekiama išspręsti skundą, pagalbininkė. Priežiūros institucija, kitaip nei tikras mediatorius, procese dalyvauja aktyviai, nes vis tiek turi vykdyti savo, kaip priežiūros institucijos, prievoles, todėl turi nagrinėti skundą, tam tikru mastu tirti skundo dalyką bei konkrečius su juo susijusius aspektus ir informuoti duomenų subjektą apie skundo nagrinėjimo pažangą bei rezultatus.
8. Kadangi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente dėl draugiškų susitarimų beveik nieko nenurodyta, alternatyvaus ginčų sprendimo procesas ir jam taikomi reikalavimai bei sąlygos daugiausia priklauso nuo kiekvienos konkrečios valstybės narės teisės ir politikos. Išanalizavus nusistovėjusią praktiką matyti, kad nacionalinių teisės sistemų draugiškų susitarimų procese dažniausiai dalyvauja gaunančioji PI, duomenų valdytojas (arba duomenų tvarkytojas) ir duomenų subjektas, o jei taikoma, jame taip pat dalyvauja vadovaujanti priežiūros institucija (toliau – VPI).
9. Pažymėtina, kad kai kuriose valstybėse narėse duomenų subjektas nėra administracinių bylų prieš duomenų valdytoją šalis. Šiose valstybėse narėse PI gali naudotis panašiu ginčų sprendimo procesu, koks aprašytas šiose gairėse, ir užbaigti bylą neišklausiusi duomenų subjekto, jei mano, kad duomenų

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/informal-dispute-resolution/index_lt.htm

⁷ Direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB.

⁸ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/out-of-court-procedures/index_lt.htm

⁹ Pavyzdžiui, atitinkama saityno svetainė vokiečių kalba: <https://www.evz.de/einkaufen-internet/odr-adr/beratung-schlichtung.html>.

valdytojas reikalavimus įvykdė. Vis dėlto tokie ginčų sprendimo procesai šiose gairėse neaprašyti.

10. Dažniausiai laikoma, kad pasiekti draugišką susitarimą galima bet kuriame proceso etape, nors kai kurios PI ir nurodo, kad tai įmanoma tik ankstyvuose atvejų nagrinėjimo etapuose, kol dar nesiimta kitų veiksmų. Kai kuriose valstybėse narėse draugiški susitarimai taikomi tik vietos atvejams, nes Bendrajame duomenų apsaugos reglamente ši sąvoka paminėta tik 131 konstatuojamojoje dalyje, kurioje atitinkamai aprašytas susijusios priežiūros institucijos (toliau – SPI) vietos atvejais taikytinas požiūris. Vis dėlto dauguma PI tvirtina, kad draugiško susitarimo priemonę galima taikyti bet kokiais atvejais, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra tarpvalstybiniai, ar vietos.
11. Kalbant apie 131 konstatuojamąją dalį pažymėtina, kad šie susitarimai taikomi tik tais atvejais, kuriais skundą gavusi SPI mano, kad konkretus dalykas arba galimas pažeidimas susijęs tik su duomenų valdytojo arba duomenų valdytojo vykdoma duomenų tvarkymo veikla toje valstybėje narėje, kurioje pateiktas skundas, arba (tikriausiai) neturi didelio poveikio duomenų subjektams kitose valstybėse narėse. Todėl, kaip nurodyta šioje konstatuojamojoje dalyje, apsispręsti siekti draugiško susitarimo reikėtų atsižvelgiant į: i) konkretų duomenų tvarkymą, atliekamą valstybės narės teritorijoje arba tos valstybės narės teritorijoje esančių duomenų subjektų atžvilgiu, ii) duomenų tvarkymą, kuris atliekamas, kai siūlomos prekės arba paslaugos, konkrečiai skirtos duomenų subjektams valstybės narės teritorijoje, arba iii) duomenų tvarkymą, kuris turi būti įvertintinas atsižvelgiant į susijusias teises prievoles pagal valstybės narės teisę. Vis dėlto, teisės aktai, pagal kuriuos draugiški susitarimai aiškiai leidžiami, negali būti ribojami šiais reikalavimais.
12. Iš esmės tai, ar galima siekti draugiško susitarimo, priklauso nuo valstybės narės teisės ir (arba) dalyvaujančios PI diskrecijos. Kalbant apie kriterijus, kuriais remiantis būtų galima laikyti, kad atvejį galima išspręsti draugiškai, pažymėtina, kad, viena vertus, būtų galima atsižvelgti į tai, kaip PI sužinojo apie atvejį. Todėl draugiško susitarimo procedūra galėtų būti laikoma taikytina tik skundo pateikimo atvejais.
13. Paprastai turėtų būti laikoma, kad siekti draugiško susitarimo galima tik su BDAR 12 ir tolesniuose straipsniuose nustatytais duomenų subjektų teisėmis susijusiais atvejais, nes tik tada duomenų subjektas gali pasinaudoti savo, kaip susitarimo šalies, teisėmis. Vis dėlto, tinkamai atsižvelgiant į atskirų valstybių narių nacionalinės teisės aktus, dėl to sprendžia priežiūros institucija, naudodamasi savo diskrecija, nes ji turi įvertinti platesnes atskiro atvejo aplinkybes.
14. Kita vertus, svarbios gali būti faktinės atvejo aplinkybės. Šios konkrečios aplinkybės, kuriomis remiantis nustatoma, ar galimas draugiškas susitarimas, gali būti reglamentuojamos nacionalinės teisės aktais; Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (išskyrus 131 konstatuojamąją dalį) šiuo klausimu nieko nenurodyta. Priimdama sprendimą pradėti draugiško susitarimo procedūrą, priežiūros institucija praktiškai galėtų vadovautis šiais bendraisiais kriterijais: apskritai tikėtina, kad atvejis gali būti išspręstas draugiškai; susijusių duomenų subjektų nėra daug ir matyti, ar pažeidimas yra sistemiškas¹⁰;

¹⁰ Dėl šio kriterijaus plg. toliau pateiktą 2 pavyzdį.

duomenų apsaugos pažeidimas yra atsitiktinis arba netyčinis (aplaidumo prasme); atvejis susijęs su nedideliu tvarkomų asmens duomenų kiekiu; pažeidimo poveikis nėra ilgalaikis ir didelis (t. y. neatsiranda rimtų padarinių arba nepažeidžiamos laisvės ir teisės). Svarbus veiksnys taip pat gali būti tolesnių pažeidimų tikimybė ateityje. Be to, svarbų vaidmenį gali atlikti platesnė PI vykdymo užtikrinimo veiksmų svarba visuomenei ir viešasis interesas jų imtis, taip pat atsižvelgiant į nustatytas ypatingo budrumo sritis ir tai, koku mastu PI gali imtis efektyvių ir veiksmingų veiksmų.

1 pavyzdys

Duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas sutinka pateikti visą informaciją, kurios prašo PI, kad būtų galima išspręsti skundą, pvz., asmens duomenų saugumo pažeidimo atveju – pateikti aiškų įrodymą, kad laikytasi BDAR 33 ir 34 straipsnių. Priežastis, dėl kurios prašymas nebuvo patenkintas iš karto (pagal BDAR 12 straipsnį), buvo susijusi su vidaus komunikacijos proceso neatitikimais.

15. Vis dėlto svarbu pažymėti, kad PI turi teisę toliau tirti klausimą, net jei pasiektas draugiškas susitarimas, bet ji tai daro savo iniciatyva, vykdydama kitą procedūrą. Institucija gali tęsti procedūrą *ex officio*, pvz., jei mano, kad reikėtų skirti baudą arba gauna kitų panašių skundų dėl to paties duomenų valdytojo ir todėl padaroma išvada, kad duomenų valdytojas neįvykdė savo įsipareigojimo ištaisyti duomenų apsaugos pažeidimą (-us), arba jei iš skundo ir (arba) tyrimų rezultatų matyti, kad padaryta kitų, galbūt sisteminių pažeidimų, galinčių turėti platesnio pobūdžio padarinių arba poveikį kitiems duomenų subjektams. Tai taikoma ir tuo atveju, kai draugiškas susitarimas susijęs tik su tam tikromis skundo dalimis, o kiti arba papildomi atvejo klausimai nagrinėjami kitaip. Be to, draugiškas susitarimas neatima iš duomenų subjekto galimybės kreiptis į PI dar kartą, jei (vėliau) paaiškėtų, kad duomenų valdytojas nesilaikė to, dėl ko jie buvo susitarę. Šios aplinkybės duomenų valdytojui ir skundo pateikėjui turėtų būti nurodomos aiškiai ir skaidriai, prieš pasiekiant draugišką susitarimą.

2 pavyzdys

Duomenų subjektas pateikia skundą dėl duomenų valdytojo, kuris kaip tapatybės patvirtinimo įrodymo, kad būtų galima ištrinti jo platformoje esančią duomenų subjekto paskyrą, reikalauja paso. PI mano, kad dėl šio konkretaus skundo būtų tinkama siekti draugiško susitarimo, nes duomenų subjektą galėtų patenkinti, jei paso būtų nebereikalaujama, o paskyra – ištrinta. Vis dėlto PI pradeda su platformos paskyrų duomenų tvarkymu susijusios duomenų valdytojo politikos tyrimą savo iniciatyva, siekdama užtikrinti, kad duomenų valdytojas suderintų savo politiką su BDAR nuostatomis.

2.3 Bendrasis draugiškų susitarimų tikslas

16. Draugiškais susitarimais galima ne tik pasiekti duomenų subjektą tenkinantį rezultatą, bet ir užtikrinti, kad duomenų valdytojas laikytųsi BDAR. Jei skundas pateiktas todėl, kad duomenų valdytojas neužtikrino BDAR 12–22 straipsniuose nustatytų duomenų subjekto teisių, draugišku dalyvių susitarimu galima paspartinti duomenų subjektų teisių užtikrinimo vykdymą. Kriterijų, pagal kurį būtų galima įvertinti, ar pavyko išspręsti skundą draugiškai, turėtų sudaryti du aspektai: viena vertus, ar konkrečiu atveju buvo užtikrintas duomenų subjekto pasitenkinimas konkrečiais skunde nurodytais

klausimais ir, kita vertus, jei taikoma ir reikalaujama pagal nacionalinę teisę, ar duomenų valdytojas pateikė priežiūros institucijai įrodymą, kad patenkino duomenų subjekto prašymus ir įvykdė taikomus duomenų apsaugos reikalavimus. Vis dėlto PI turėtų praktiškai ir atsižvelgdama į atvejo aplinkybes bei konkretų bendradarbiavimą su kitomis nagrinėjant atvejį dalyvaujančiomis priežiūros institucijomis nustatyti, ar draugiško susitarimo pakanka, kad būtų galima užtikrinti visapusišką BDAR laikymąsi atsižvelgiant į teisinius su atskiru skundu dėl atskiro duomenų valdytojo susijusius arba iš šio skundo kylančius teisinius klausimus.

17. Taigi, apskritai draugiški susitarimai turėtų būti suprantami kaip viena iš galimybių, kuria naudodamasi PI gali nagrinėti duomenų subjektų skundus ir užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą. Vis dėlto reikėtų pripažinti, kad draugiški susitarimai ne visada gali būti tinkamas sprendimas. Nors nustatyti, ar konkrečiu atveju gali būti siekiama draugiško susitarimo, turi pačios priežiūros institucijos, šis vertinimas turi būti atliekamas remiantis struktūriniais, vienodais, skaidriais ir paaiškinamais kriterijais, pvz., nurodytaisiais 12 ir tolesniuose punktuose, ir, jei taikoma, atsižvelgiant į nacionalinės teisės nuostatas.
18. PI įgaliojimai imtis taisomųjų veiksmų yra labai svarbūs, siekiant užtikrinti ir išlaikyti aukštą apsaugos lygį, kurį Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu siekiama užtikrinti visiems duomenų subjektams, kurie dažnai yra sudėtingoje padėtyje duomenų valdytojo atžvilgiu arba nuo duomenų valdytojo yra net priklausomi. Todėl ginčų sprendimas per draugiškų susitarimų procedūras, kuriose PI procesą valdo panašiai kaip pagalbininkė, gali būti būdas mažinti ir šalinti šį disbalansą ir rasti tokį sprendimą, kuris būtų priimtinas visoms šalims, ypač duomenų subjektui jo teisių įgyvendinimo atžvilgiu.

3 BENDROJI TEISINĖ ANALIZĖ

3.1 Įgaliojimas siekti draugiško susitarimo kaip vienas iš priežiūros institucijoms suteiktų įgaliojimų

19. Draugiško susitarimo procedūros teisinį pagrindą sudaro užduotys, kurios tiesiogiai pavestos priežiūros institucijoms Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR 57 straipsnio 1 dalies a ir f punktais), ir įgaliojimai, kurie priežiūros institucijoms suteikti nacionalinės teisės aktais taikant BDAR 58 straipsnio 6 dalį, jei tokių teisės aktų yra.
20. Pirmuoju atveju apskritai taikomi BDAR 57 straipsnio 1 dalies a ir f punktai, kuriuose priežiūros institucijai nustatytas tvirtas pagrindas ieškoti visų galimų būdų *nagrinėti* skundus (žr. 57 straipsnio 1 dalies f punktą) ir prireikus *užtikrinti, kad* reglamentas *būtų taikomas* (žr. 57 straipsnio 1 dalies a punktą). 57 straipsnio 1 dalies f punkte, aiškinant jį kartu su 77 ir 78 straipsniais, nustatyta individuali teisė, kad kiekvienas skundas (jei jis priimtinas) būtų nagrinėjamas ir tiriamas tiek, kiek būtina siekiant tokio rezultato, kuris būtų tinkamas atsižvelgiant į skundo pobūdį ir aplinkybes. Vis dėlto dėl skundo tyrimo masto sprendžia kiekviena kompetentinga priežiūros institucija, naudodamasi savo diskrecija. Rezultatas galėtų būti, pvz., kad, priežiūros institucijai ėmusių veiksmų, skundo šalys atvejį išsprendžia draugiškai.

21. Antruoju scenarijumi, kaip nurodyta BDAR 58 straipsnio 6 dalyje, valstybės narės gali būti įgaliojusios priežiūros institucijas naudotis papildomais įgaliojimais pagal nacionalinę teisę. Konkreti informacija su PI (įskaitant VPI) veikla susijusiais atvejų nagrinėjimo klausimais, kaip pasiekti draugišką sprendimą, pateikta tose nacionalinėse nuostatose.

3.2 Draugiško susitarimo procedūra taikant VLP procedūrą

22. Siekiant įvertinti draugiško susitarimo vaidmenį taikant VLP procedūrą, pirmiausia galima nurodyti BDAR 60 straipsnio 1 dalyje nustatytą loginį šios procedūros pagrindą. Kaip paaiškinta EDAV gairėse 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo¹¹, *60 straipsnio 1 dalyje nustatyti pagrindiniai, visa apimantys principai, taikomi per visą PI bendradarbiavimo procesą. Remiantis šio straipsnio formuluote, pagrindiniai bendradarbiavimo procedūros aspektai yra stengimasis rasti konsensuą ir prievolė keistis visa atitinkama informacija. Be to, <...> šias prievoles privalo vykdyti VPI ir visos SPI (savitarpio prievolė).*

3.2.1 Draugiškas susitarimas, kurį skundą gavusi SPI pasiekia per preliminarų patikrinimo etapą

23. EDAV norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad, nors draugiškas susitarimas paminėtas tik 131 konstatuojamojoje dalyje, siekti draugiško susitarimo, atsižvelgiant į nacionalinės proceso teisės aktus, taip pat būtų galima vadovaujantis gerąja praktika, priežiūros institucijai nagrinėjant BDAR 56 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų neatitinkantį atvejį.
24. Pagal 131 konstatuojamąją dalį iš esmės nedraudžiama, kad skundą gavusi SPI per preliminarų patikrinimą ne tik nustatytų *visiškai* tarpvalstybinį šio skundo pobūdį, bet ir stengtųsi siekti tokio susitarimo. Vis dėlto konkretus požiūris gali priklausyti nuo to, ar duomenų valdytojas turi buveinę šios gaunančiosios PI teritorijoje. Kaip paaiškinta 2 skyriuje, draugiškam susitarimui būdinga tai, kad juo yra patenkinamos visos dalyvaujančios šalys, ypač skundo pateikėjas. Jei taip yra ir SPI gali objektyviai įvertinti pasitenkinimą iš anksto, skundo preliminarų patikrinimo etapu, pvz., po to, kai duomenų valdytojas įvykdė su duomenų subjektų teisėmis susijusį prašymą taip, kad tai tenkina ir duomenų subjektą, ir gaunančiąją PI, gaunančioji PI nebeturėtų informuoti vadovaujančios priežiūros institucijos apie atvejį 56 straipsnio IMI pranešimu, nes nebėra skundo dalyko. Todėl nebėra poreikio pradėti VLP procedūros, įkeliant atvejį į IMI.
25. Pagal 125 konstatuojamąją dalį vadovaujanti priežiūros institucija per VLP procedūrą yra apskritai kompetentinga priimti teisiškai privalomą sprendimą dėl atitinkamo duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo. Be to, pagal BDAR 56 straipsnio 6 dalį VPI yra *vienintelė institucija*, su kuria duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas *palaiko ryšius* atitinkamo tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atžvilgiu. Todėl laikydamosi visam VLP mechanizmui būdingo bendradarbiavimo reikalavimo, gaunančioji PI laiku, pvz., kas ketvirtį, turėtų pranešti apie atvejį ir rezultatus vadovaujančiai priežiūros

¹¹ EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 37 ir 38 punktai.

institucijai (t. y. teikdama savanorišką savitarpio pagalbą), kad VPI galėtų imtis veiksmų, kurie jai atrodo esantys tinkami konkretaus duomenų valdytojo atžvilgiu.

26. Vadinasi, VPI turėtų būti informuojama apie sėkmingus šiame preliminariniame etape SPI pasiektus draugiškus susitarimus, taip pat apibendrinta forma. Konkretesnių gairių šiuo atžvilgiu pateikta toliau 4 skyriuje (*Rekomendacijos*).
27. Žinoma, kai kada SPI pasiektas susitarimas su duomenų valdytoju / duomenų tvarkytoju gali būti tik dalinis, t. y. gali būti patenkinti ne visi prašymai, todėl vadovaujančiai priežiūros institucijai gali būti neišvengiama įsikišti, siekiant suteikti duomenų subjektui visas BDAR nurodytas teisių gynimo priemones.
28. TEISINIAI PADARINIAI. Dėl draugiško susitarimo, kurio siekti SPI yra įgaliota imdamasi preliminarų patikrinimo dėl gauto skundo, gali nebereikėti pradėti 60 straipsnio procedūros, jei pasiektas susitarimas visiškai tenkina dalyvaujančias šalis. Jei taip nėra ir, laikymasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje nustatyto teisės į gerą administravimą principo, kuris taip pat taikomas VLP atvejais, VPI turėtų apsvarstyti priežastis, dėl kurių susijusiai priežiūros institucijai per preliminarų etapą nepavyko pasiekti draugiško susitarimo, ir nuspręsti, ar, pabandžius dar kartą, per pagrįstą laikotarpį būtų galima užbaigti skundo nagrinėjimą.

3.2.2 Draugiškas susitarimas, kurį stengiasi pasiekti VPI

29. Jei, gavusi atvejį, VPI nusprendžia bandyti siekti draugiško susitarimo, pagrindinis reikalavimas, kurį reikia įvykdyti, taip pat grindžiamas VLP bendradarbiavimo procedūros loginiu pagrindu, t. y. tuo, kad susijusios priežiūros institucijos ir vadovaujanti priežiūros institucija turi bendradarbiauti, siekdamos rasti konsensusą.
30. Svarbu pažymėti, kad EDAV pripažįsta VPI galimybę bet kuriame proceso etape savo nuožiūra surengti oficialų duomenų subjekto išlausymą (per skundą gavusią SPI, kaip ryšių palaikymo instituciją) ir su visų dalyvaujančių šalių (pvz., duomenų subjekto, duomenų valdytojo, susijusios (-ių) priežiūros institucijos (-ų) ir galimų trečiųjų šalių) sutikimu užbaigti bylą, kai ištaisomas įtariamas pažeidimas, net jei nėra konkrečių vidaus teisės aktų. Šią galimybę VPI turi, jei mano, kad per atvejo tyrimus surinktos informacijos pakanka, kad taip būtų galima užbaigti atvejo nagrinėjimą. Tokį susitarimą būtų galima laikyti deramu stropumu, atsižvelgiant į diskreciją nustatyti atvejo nagrinėjimo sąlygas ir reikalavimus, nes randamas sprendimas, kuriuo priežiūros institucijos gali išlaikyti aukštą apsaugos lygį, kurį siekiama nustatyti Bendrojo duomenų apsaugos reglamentu, pripažįstant, kad kai kuriuos atvejus galima veiksmingai išspręsti palengvinant šalių tarpusavio sąveiką. Jis gali būti naudingas ir skundo pateikėjui, kurio teisės pagal BDAR greitai apginamos, ir duomenų valdytojui, kuriam suteikiama galimybė pakeisti savo elgesį taip, kad jis atitiktų BDAR.
31. Todėl VPI turėtų atminti, kad susijusios priežiūros institucijos turi būti įtraukiamos į visus proceso etapus. Iš tikrųjų, nors VPI neabejotinai yra vienintelė institucija, su kuria duomenų valdytojas gali

palaikyti ryšius, (šiuo atžvilgiu taip pat žr. BDAR 56 straipsnio 6 dalį) skundo pateikėjo vieno langelio principu veikianti institucija yra jo skundą gavusi kompetentinga SPI.

32. Šis keitimasis informacija tarpusavyje taip pat yra būdas laikytis tinkamo proceso ir suteikti skundo pateikėjui teisę būti išklausytam per procedūrą, kurią stengiasi įgyvendinti VPI, iš dalies, kad jis galėtų pateikti savo nuomonę ir taip papildyti susijusios priežiūros institucijos jau pateiktą informaciją. Šiuo atžvilgiu vadovaujančiai priežiūros institucijai tenka pagrindinis vaidmuo lengvinant visą procesą, keičiantis informacija ir dokumentais su SPI. Taip pat reikėtų atminti, kad VPI diskrecijai nagrinėti skundą siekiant draugiško duomenų subjekto ir duomenų valdytojo susitarimo neišvengiamai turi įtakos informacija ir dokumentai, kuriais pasikeista pagal BDAR 60 straipsnio 1 dalį, ypač jei SPI jau nesėkmingai bandė pasiekti tokį draugišką susitarimą patikrinimo etapu.
33. Iš tikrųjų, pasirinkusi draugišką susitarimą kaip ginčo su duomenų valdytoju sprendimo būdą, VPI turėtų atsižvelgti į tai, ar tikėtina, kad šiuo metodu bus galima pasiekti sėkmingą rezultatą, t. y. apginti duomenų subjekto teises, atsižvelgiant į visas susijusias aplinkybes, įskaitant jai skundą pagal BDAR 56 straipsnio 1 dalį perdavusios SPI lūkesčius. Pirmiausia, jei SPI pagal 60 straipsnio 1 dalį praneša, kad toks bandymas jau buvo nesėkmingas per patikrinimo etapą todėl, kad duomenų subjektas atsisakė susitarti su duomenų valdytoju arba duomenų valdytojas neatsiliepė į SPI raginimą patenkinti duomenų subjekto prašymą, VPI turėtų labai atidžiai apsvarstyti, ar galbūt naujas bandymas išspręsti ginčą draugiškai neatitinka duomenų subjekto interesų ir apskritai duomenų apsaugos teisės. Galbūt vertėtų veikti laikantis formalesnio požiūrio, pagal kurį VPI naudojasi visais savo įgaliojimais duomenų valdytojo atžvilgiu, taip pat pagal BDAR 58 straipsnį. Tai taikoma ir tuo atveju, jei SPI, prieš perduodama skundą VPI, dėl kokių nors priežasčių pasiekti tokio susitarimo nebandė ir todėl šiuo atžvilgiu vadovaujančiai priežiūros institucijai nieko nepranešė. Abiem atvejais, atsižvelgusi į tai, ar tikėtina, kad bus pasiektas draugiškas susitarimas, VPI galės pasirinkti tinkamiausią konkretaus atvejo nagrinėjimo būdą ir taip sumažins nereikalingą administracinę naštą bei išvengs pavojaus, kad, norint išnagrinėti problemas ir išsklaidyti abejones, prireiktų rengti VLP procedūras arba net būtų gauta pagrįstų ir tinkamų SPI prieštaravimų.
34. Padariusi išvadą, kad siekti draugiško susitarimo nagrinėjamu atveju tinkama, VPI turi atsižvelgti į tai, kad susitarimas yra VLP procedūros dalis, ir imtis atitinkamų veiksmų. Kaip EDAV jau yra paaiškinusi 60 straipsnio gairėse, *kad būtų lengviau rasti konsensusą, informacija turėtų būti pasidalijama tol, kol VPI dar gali atsižvelgti į SPI nuomones*. Taip būtų galima <...> *išvengti tokių situacijų, kuriose SPI nebeturėtų iš ko rinktis, pvz., todėl, kad kai kurių proceso etapų nebūtų galima vykdyti atsižvelgiant į nacionalinę teisę*¹².
35. Draugiško susitarimo procedūros atžvilgiu tai reiškia, kad VPI pagal 60 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį, prieš baigdamą rengti siūlomą susitarimą, šiuo susitarimu turėtų pasidalyti su SPI. Kaip EDAV yra nurodžiusi 60 straipsnio gairėse, *dalyvaudamos bendradarbiavimo procedūroje <...> SPI turi ne tik teisę*

¹² EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 55 punktas.

pareikšti tinkamą ir pagrįstą prieštaravimą pagal 60 straipsnio 4 dalį. Ypač prieš parengiant sprendimo projektą SPI turėtų galėti prisidėti prie bendrosios procedūros ir gali išreikšti savo nuomones dar prieš parengiant sprendimo projektą¹³.

36. Žinoma, vadovaujančiai priežiūros institucijai paliekama galimybė, naudojantis savo diskrecija, atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytuose punktuose nurodytus veiksnius, nustatyti, ar nagrinėjamu atveju iš tikrųjų reikia neoficialiai konsultuotis su SPI. Kaip priminta pirmiau 12 ir tolesniuose punktuose, atsižvelgdamos į skundo, dėl kurio tinkama siekti draugiško susitarimo, ypatybes, VPI ir SPI, taip pat remdamosi skundo perdavimo vadovaujančiai priežiūros institucijai metu pagal 60 straipsnio 1 dalį pasikeista informacija, jau gali susidaryti nuomonę dėl galimybės išspręsti skundą taip, kad sprendimas visiškai tenkintų skundo pateikėją, pašalinant pačią ginčo priežastį. Šiuo atveju VPI gali pagrįstai nuspręsti, kad dėl skundo išsprendimo galima iš karto rengti pagal BDAR 60 straipsnio 3 dalį pateiktiną sprendimo projektą. Jei SPI pranešė, kad per patikrinimo etapą susitarimo jai pasiekti nepavyko arba kad ji, prieš perduodama atvejį vadovaujančiai priežiūros institucijai, paprasčiausiai nebandė siekti susitarimo, VPI taip pat turėtų prisiminti VLP procedūros konsensuso tikslą ir siekti taip neoficialiai pasikonsultuoti su SPI, prieš įvertindama, ar pabandžius (dar kartą) būtų galima tinkamai užbaigti skundo nagrinėjimą.
37. Galiausiai VPI pagal BDAR 60 straipsnio 3 dalį turės pateikti susijusioms priežiūros institucijoms sprendimo projektą ir jame nurodyti susitarimo sąlygas (įskaitant veiksmus, kurių, kaip galima įrodyti, ėmėsi duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas, siekdamas visiškai patenkinti skundų pateikėjų pateiktus prašymus). Kaip paaiškinta 60 straipsnio gairėse, sprendimo projektą vadovaujanti priežiūros institucija susijusioms priežiūros institucijoms turi pateikti visais atvejais, taip pat, jei skundo pateikėjas atsiima skundą po to, kai buvo inicijuota 60 straipsnio procedūra, arba nebuvo priimtas (galutinis) sprendimas byloje pagal nacionalinę teisę¹⁴. Tai taip pat taikoma, kai atvejai laikomi (tik) atsiimtais, pvz., pagal nacionalinę teisę. Tokiu atveju sprendimo projektas veikia kaip galutinio visų VLP procedūroje dalyvaujančių priežiūros institucijų koordinavimo priemonė¹⁵.
38. Kaip nurodyta pirmiau, sprendimo projektu su susijusių priežiūros institucijų sutikimu bus įtvirtintas VPI pasiektas susitarimas. Jis bus *sui generis* sprendimas, kuriame bus nurodyta, kad VPI išsprendė skundą ir šis išsprendimas tenkina visas dalyvaujančias šalis (ypač duomenų subjektą, duomenų valdytoją) – šį pasitenkinimą reikės nurodyti pagal VPI nacionalinės teisės reikalavimus – ir kad todėl atvejo nagrinėjimas bus užbaigtas. Iš tikrųjų VPI skundo nei nepriima, nei atmeta, bet ir ne patenkina; šiuo atžvilgiu draugiškas susitarimas yra kitoks rezultatas nei skundo nagrinėjimo procedūros užbaigimas taikant VLP, kai šalys susitaria ir taip, vadovaujančiai priežiūros institucijai ėmusis veiksmų, išnyksta ginčo nagrinėjimo pagrindas.
39. Oficialiai pateikus šį dokumentą, kaip reikalaujama pagal VLP procedūrą, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir skaidrumą, prasideda 4 savaičių laikotarpis, per kurį SPI pagal BDAR 60 straipsnio 4 dalį gali

¹³ EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 93 punktas.

¹⁴ EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 99 punktas.

¹⁵ EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 100 punktas.

teikti atsiliepimus. Šiuo atžvilgiu reikėtų pabrėžti, kad jei, prieš pateikiant sprendimo projektą, buvo tinkamai pasikeista informacija, kaip paaiškinta pirmesniuose punktuose, ir susijusios priežiūros institucijos neišreiškė abejonių dėl galimybės išspręsti skundą draugiškai, jos, taip pat vadovaudamosi bendradarbiavimo principu, turėtų atidžiai apsvarstyti, ar pareikšti prieštaravimų dėl pasiekto susitarimo rezultatų.

40. Tai nereiškia, kad SPI šiose situacijose negali pareikšti pagrįstų ir tinkamų prieštaravimų; vis dėlto visa draugiško susitarimo logika grindžiama tuo, kad turi būti laiku užtikrintas pagrįstas duomenų subjekto (ir duomenų valdytojo) pasitenkinimas, grindžiamas tarpusavio sutarimu, kurio sėkmę per VLP procedūrą VPI vertina atsižvelgdama į kelis pirmiau primintus veiksnius. Apskritai, jei nagrinėdama procedūrą VPI deramai atsižvelgė į konsensuso tikslą, pagrįsti ir tinkami prieštaravimai draugiškų susitarimų atvejais turėtų būti išimtis; todėl būtų galima (ir reikėtų) vengti pasikartojančių peržiūrėtų sprendimų projektų ir (arba) ginčų sprendimų ciklų.
41. Jei pagrįstų ir tinkamų prieštaravimų nėra (nebėra), susidaro 60 straipsnio 6 dalyje nurodyta procedūros situacija, t. y. sprendimo projektas vadovaujančiai priežiūros institucijai ir susijusioms priežiūros institucijoms tampa privalomas. Paskui, kaip nurodyta 60 straipsnio 7 dalyje, VPI priima sprendimą ir atitinkamai praneša jį pagrindinei arba vienintelei duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo buveinei, įskaitant susijusių faktų ir priežasčių santrauką. Priežiūros institucija, kuriai buvo pateiktas skundas, apie sprendimą informuoja skundo pateikėją.
42. Pirmiau 15 punkte paaiškinta, kad draugiškas susitarimas nebūtinai turi apimti visą skundo dalyką, t. y. kad gali būti tokių skundo dalių, dėl kurių VPI mano, kad susitarti draugiškai neišeitų. Kaip jau nurodyta 33 ir tolesniuose punktuose, šiuo atveju tikriausiai reikės, kad VPI atidžiai apsvarstytų, ar draugiškas susitarimas apskritai tinkamas net kitoms dalims. Tačiau jei VPI mano, kad dėl tam tikrų skundo dalių tinkama tartinis, o kitus prašymus reikėtų toliau nagrinėti įprastai (t. y. nesiekiant draugiško susitarimo), tai aiškiai turės įtakos visai procedūrai ir jos rezultatui.
43. Šioje sudėtinėje situacijoje, prieš įkeliant sprendimo projektą, susijusioms priežiūros institucijoms reikės pristatyti skirtingas galimybes, nurodant argumentus, kodėl kai kurie skundo aspektai galiausiai išspręsti draugišku susitarimu, o kuriais aspektais reikėjo, kad VPI duomenų subjekto prašymų nepriimtų, juos atmestų arba patenkintų. Pastaraisiais (t. y. dalinio atmetimo / nepriėmimo) aspektais tolesni VLP procedūros žingsniai reglamentuojami BDAR 60 straipsnio 9 dalimi. VPI taip pat gali nuspręsti, kad šias kitas skundo dalis reikės išsamiau ištirti ir todėl gali pasiūlyti SPI kitokius sprendimus, įskaitant galimybę dėl šių dalių pradėti atskirą procedūrą savo iniciatyva; tai taip pat reikės aiškiai nurodyti prie sprendimo projekto pridedamoje informacijoje.

3 pavyzdys

SPI gautame ir patikrintame skunde duomenų subjektas tvirtina, kad duomenų valdytojas neatsakė į jo prašymą leisti pasinaudoti BDAR 15 straipsnyje nurodyta teise susipažinti su savo asmens duomenimis ir todėl jis negalėjo prašyti jų ištaisyti pagal BDAR 16 straipsnį, nors mano, kad saugoma

informacija apie jį yra netiksli. SPI nebandė spręsti skundo draugiškai. Skundą iš susijusios priežiūros institucijos gavusi VPI mano, kad atsižvelgiant į susijusias aplinkybes, būtų galima siekti draugiško susitarimo; ji informuoja SPI apie savo ketinimą jį siekti ir gauna SPI sutikimą (jį dėl to susisieks su skundo pateikėju). VPI susisiečia su duomenų valdytoju ir paragina jį įvykdyti prašymus. Duomenų valdytojas įvykdo prašymą dėl galimybės susipažinti su duomenimis, bet neketina ištaisyti turimos informacijos apie skundo pateikėją, nes skundo pateikėjas dar nėra įvykdęs šia informacija grindžiamo mokėjimo reikalavimo. VPI pateikia susijusiai priežiūros institucijai sprendimo projektą ir jame pateikia trumpą atvejo aprašymą, pasiūlytą sprendimą dėl prašymo susipažinti su duomenimis ir nurodo susijusias sąlygas; tačiau VPI taip pat informuoja susijusią priežiūros instituciją, kad, siekiant iširti tai, kad duomenų valdytojas atmetė skundo pateikėjo prašymą dėl informacijos patikslinimo, bus pradėtas atskiras atvejis. SPI pagrįstų ir tinkamų prieštaravimų nepateikia, todėl VPI priima sprendimą dėl draugiško susitarimo, susijusio su prašymu leisti susipažinti su duomenimis, ir praneša šį sprendimą duomenų valdytojui, o SPI pagal BDAR 60 straipsnio 7 dalies antrą sakinį apie tai informuoja skundo pateikėją.

3.2.3 Atvejai pagal 56 straipsnio 2 dalį

44. Nuo VLP taisyklės nukrypstama esant vadinamajai *vietos atvejo* situacijai pagal BDAR 56 straipsnio 2 dalį. Šiuo atžvilgiu, kaip minėta¹⁶, galima nurodyti 131 konstatuojamąją dalį, kurioje, kalbant apie tarpvalstybinę vietinio poveikio *duomenų tvarkymo veiklą*, paminėtas *draugiškas susitarimas*.
45. Iš tikrųjų į 131 konstatuojamąją dalį taip pat reikia atsižvelgti, jei atvejis laikomas nagrinėtinu vietoje, t. y. kad ji turėtų nagrinėti pagal 56 straipsnio 2 dalį skundą gavusi SPI. 131 konstatuojamąja dalimi pagrindžiamos galimybės, kurias priežiūros institucijos turi prireikus nagrinėti atvejus šiomis aplinkybėmis, ir galima naudotis kaip pagalbine aiškinimo priemone. Vien vietiniu nedidelio poveikio atveju susijusios priežiūros institucijos aiškiai raginamos siekti draugiško susitarimo (*turėtų siekti draugiško susitarimo su duomenų valdytoju*). Taigi, 131 konstatuojamojoje dalyje siūloma, kad vietos atvejais SPI pirmiausia siektų draugiško susitarimo (jei tai apskritai įmanoma, vėlgi atsižvelgiant į 11 ir 12 punktuose nustatytas sąlygas).
46. Kaip jau nurodyta, kadangi bendradarbiaujant per VLP procedūrą siekiama rasti *konsensusą* ir SPI bei VPI turi keistis *visa atitinkama informacija*, vadovaujančią priežiūros instituciją būtina informuoti apie pasiektus susitarimus, jei jie pasiekti, nes tik ji gali visapusiškai įvertinti sisteminės su skundu susijusias pažeidimo arba reikalavimų nesilaikymo ypatybes.
47. EDAV primena, kad, nors skundo pateikėjas susitarimu gali būti visiškai patenkintas, ypač todėl, kad jam buvo suteikta visapusiška galimybė susipažinti su duomenimis, jo duomenys buvo pataisyti taip, kaip prašyta, arba ištrinti, šiuo susitarimu neišnaudojamos visos VPI turimos teisių gynimo priemonės. Iš tikrųjų, neatsižvelgiant į tai, ar buvo pasiektas draugiškas susitarimas, VPI turi galimybę pradėti oficialų šio atvejo tyrimą (*ex officio*) ir taip suaktyvinti visą VLP procedūrą pagal BDAR 60 straipsnį. VPI visada gali nuspręsti atlikti tyrimą ir imtis dėl pagrindinės duomenų valdytojo buveinės taisyklių priemonių, įskaitant baudas, jei pažeidimai kartojasi arba jei panašiomis aplinkybėmis neatsižvelgiama į duomenų subjektų prašymus, apie kuriuos yra pranešusios, be kita ko, kitos SPI.

¹⁶ Žr. 23 ir 24 punktus.

48. Per 56 straipsnio 2 dalies procedūrą SPI turėtų pateikti vadovaujančiai priežiūros institucijai atitinkamą informaciją, apsvaistyti galimybę pasinaudoti tarpusavio pagalba ir imtis veiksmingo bendradarbiavimo priemonių, taip pat susijusių su informacija apie susitarimo rezultatą ir (arba) naudojimosi visais savo įgaliojimais pagal BDAR 56 straipsnio 5 dalį rezultatais.

4 TEISINIAI PADARINIAI IR PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS

4.1 Vadovavimasis gero administravimo principu per VLP procedūrą taikant draugiško susitarimo procedūrą

49. Pirmiau aprašyta draugiško susitarimo procedūra, taikant VLP procedūrą,¹⁷ turėtų būti aiškinama atsižvelgiant į bendrąjį teisės į gerą administravimą principą – ir, kaip priminta BDAR 129 konstatuojamojoje dalyje ir 58 straipsnio 4 dalyje, – į bendrąjį tinkamo proceso principą, t. y. per draugiško susitarimo procedūrą, kurią taiko PI, turinti įgaliojimą naudotis tokia administracinio poveikio priemone, visas atvejais turėtų būti vadovaujamasi gero administravimo ir tinkamo proceso principais¹⁸.
50. Gavusi skundą, SPI pirmiausia turi išsiaiškinti konkretų savo vaidmenį¹⁹ pagal BDAR 55 ir 56 straipsnius. Šiuo atžvilgiu reikėtų pabrėžti patikrinimo etapo, kuris prasideda pateikus skundą priežiūros institucijai, svarbą²⁰, neatsižvelgiant į tai, kaip konkretus atvejis bus nagrinėjamas toliau, nes atitinkami elementai į bylą turėtų būti įtraukiami anksti.
51. Antrajame etape nagrinėjamą atvejį reikėtų apsvaistyti susijusių šalių, t. y. skundą pateikusių duomenų subjekto, duomenų valdytojo (-ų) ir galimo (-ų) duomenų tvarkytojo (-ų), požiūriu. Nuo jų santykių ir skundo pobūdžio priklausys, ar draugišku susitarimu galima rasti sprendimą, t. y. kad duomenų valdytojas laikytųsi BDAR, o duomenų subjektas būtų patenkintas. Pagaliau ne mažiau svarbu tai, kad reikės išsamiau išnagrinėti šių procedūrų rezultatus kiekvienai PI ir teisinius padarinius susijusioms šalims, siekiant įvertinti, ar galiausiai atvejis yra tinkamas draugiškam susitarimui.
52. Jei visas susijusias šalis visiškai tenkinantis draugiškas susitarimas (objektyviai įvertintas taip, kaip rekomenduojama pirmiau išdėstyame skyriuje) pasiekiamas per preliminarų patikrinimo procesą (per kurį, be kita ko, taip pat siekiama įvertinti, ar taikoma BDAR 56 straipsnio 2 dalis), SPI, kuriai buvo pateiktas skundas, neturėtų perduoti skundo manomai VPI (pvz., pateikdama 56 straipsnyje nurodytą IMI pranešimą), nes nebėra skundo dalyko (plg. 24 punktą).
53. Vis dėlto gaunančioji PI turėtų laiku pranešti apie atvejį ir rezultatus vadovaujančiai priežiūros

¹⁷ Žr. 3 skyrių *Bendroji teisinė analizė*.

¹⁸ Ji apima bent kiekvieno asmens teisę būti išklaustam, prieš imantis bet kokios atskiros priemonės, galinčios daryti jam neigiamą poveikį; kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo; administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus.

¹⁹ Vadovaujanti ar susijusi priežiūros institucija pagal BDAR 56 straipsnio 1 dalį.

²⁰ Žr. WP 244 rev.01 ir EDAV gairių 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo 50 punktą.

institucijai, pvz., kas ketvirtį (pvz., per savanoriškos savitarpio pagalbos procedūrą). Taip siekiama sudaryti sąlygas vadovaujančiai priežiūros institucijai visapusiškai atlikti savo, kaip vienintelės institucijos, su kuria konkretus duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas (dėl visų ketinimų ir visais tikslais) palaiko ryšį, vaidmenį (žr. BDAR 56 straipsnio 6 dalį). Jei susijusiai priežiūros institucijai per preliminarų patikrinimo etapą nepavyksta pasiekti draugiško susitarimo visiškai arba pavyksta pasiekti susitarimą tik dėl tam tikrų jai pateikto ir vadovaujančiai priežiūros institucijai pranešto skundo dalių, ši informacija apie nepavykusį susitarimą bet kuriuo atveju turėtų būti perduodama vadovaujančiai priežiūros institucijai, nes ši informacija neabejotinai yra BDAR 60 straipsnio 1 dalyje nurodyta atitinkama informacija.

4.2 Bendradarbiavimo procedūra po to, kai VPI pasiekia draugišką susitarimą

54. Per draugiško susitarimo procedūrą turėtų būti laikomasi sąlygų, kurios pirmiausia primintos BDAR (60 straipsnyje, 129 ir 143 konstatuojamosiose dalyse), nes jos rezultatas turi būti kompetentingos PI (vadovaujančios priežiūros institucijos pagal VLP procedūrą) sprendimas, po to, kai jis randamas per bendradarbiavimo procedūrą. Šiuo atžvilgiu reikėtų remtis vadovaujančios priežiūros institucijos pateiktino sprendimo projekto loginio pagrindo ir turinio analize, kaip nurodyta 60 straipsnio gairėse²¹ (pirmiausia žr. 109–111 punktus).
55. Taigi, jei per VLP procedūrą dėl skundo pasiekiamas draugiškas susitarimas, VPI turi priimti sprendimą pagal BDAR 60 straipsnio 3 dalį, nes tokia VPI prievolė Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatyta visais tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atvejais. Tai bus *sui generis* sprendimas, kuriame bus nurodyta, kad VPI išsprendė skundą ir šis sprendimas tenkina visas dalyvaujančias šalis (ypač duomenų subjektą ir duomenų valdytoją).
56. Draugišką susitarimą būtų galima laikyti naudojimusi PI įgaliojimais, kurie neapima 58 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgaliojimų imtis taisomųjų veiksmų. Vis dėlto, kaip nurodyta pirmiau (žr. 15 ir 43 punktus), atsižvelgiant į nacionalinę teisę, vadovaujančiai priežiūros institucijai gali būti nedraudžiama naudotis šiais įgaliojimais net draugiško susitarimo atvejais.
57. Taigi, sprendimo projekte turėtų būti pateikiama ši informacija:
 - o kad skundas visiškai arba iš dalies buvo išspręstas draugiškai;
 - o priežastys, dėl kurių konkrečiu atveju nuspręsta siekti draugiško susitarimo;
 - o draugiško susitarimo taikymo sritis visų skunde nurodytų klausimų atžvilgiu;
 - o kad konkretaus skundo nagrinėjimas bus užbaigtas.
58. Sprendimo projekte taip pat galima nurodyti, kad įtariamas pažeidimas buvo ištaisytas ir kaip jis buvo ištaisytas.
59. Be to, jei taikoma, sprendimo projekte ir (arba) atitinkamoje susijusiai (-ioms) priežiūros institucijai (-oms) pateikiamoje informacijoje gali būti nurodomos numatytos taisomosios priemonės; tai ypač

²¹ EDAV gairės 02/2022 dėl BDAR 60 straipsnio taikymo.

taikoma tuo atveju, kai draugiškas susitarimas pasiektas tik iš dalies.

60. Bet kuriuo atveju VPI turėtų išsamiai informuoti duomenų subjektą apie draugiško susitarimo padarinius, ypač apie tai, kad susitarus bus užbaigtas skundo nagrinėjimas. Ši informacija apie draugiško susitarimo taikymo sritį ir padarinius turi būti perduodama per SPI – pagrindinę instituciją, su kuria duomenų subjektas per visą procesą palaiko ryšį. Šiuo tikslu būtų galima naudotis neoficialiomis rengiant IMI mechanizmus nustatytomis procedūromis; pvz., VPI galėtų pradėti 60 straipsnyje nurodytą *neoficialių konsultacijų* procedūrą arba 61 straipsnyje nurodytą *savanoriškos savitarpio pagalbos* procedūrą, kad galėtų perduoti siūlomus atvejo išnagrinėjimo rezultatus ir, prieš išplatindama sprendimo projektą oficialiai, gauti dalyvaujančių SPI nuomones.
61. Kadangi daugumoje valstybių narių draugiškas susitarimas taikomas tik skundo šalims (duomenų subjektui, duomenų valdytojui / duomenų tvarkytojui ir, jei taikoma, taip pat priežiūros institucijai) ir duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas įsipareigoja ištaisyti pažeidimą ir įgyvendinti priemones siekdamas užtikrinti atitiktį Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui, susitarimas gali būti taikomas tik kai kurioms skundo dalims. Šiuo atveju dėl kitų dalių VPI atlieka tolesnį tyrimą ir priima sprendimą.

4.3 Draugiškas susitarimas 56 straipsnio 2 dalies atvejais

62. Dėl draugiškų susitarimų tais atvejais, kai SPI nagrinėja skundą pagal 56 straipsnio 2 dalį (t. y. kaip vietos atvejį)²², PI turėtų atminti, kad būtina laikytis skaidrumo ir nuoseklumo principų, kuriais grindžiama visa VLP sistema, todėl kitoms PI turėtų būtinai reguliariai teikti (suvestinę) su šiais atvejais susijusią informaciją.
63. Pirmiausia susijusi priežiūros institucija per IMI sistemą turėtų informuoti vadovaujančią priežiūros instituciją apie susitarimą (jei jis pasiektas) kaip vietos atvejo nagrinėjimo rezultatą. Kadangi gali būti, kad susitarimas apima tik susijusios priežiūros institucijos vietoje nagrinėto skundo dalį, SPI gali imtis papildomų (taip pat taisomųjų) veiksmų dėl tų likusių dalių, dėl kurių, kaip aprašyta pirmiau, nebuvo pasiekta šalis tenkinančio susitarimo. SPI pagal 77 straipsnio 2 dalį turi informuoti skundo pateikėją apie tai, kad likusios skundo dalys bus nagrinėjamos.

²² BDAR 56 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad SPI *atvejį nagrinėja vadovaudamasi 61 ir 62 straipsniais*, t. y. naudodamasi visais savo įgaliojimais (taip pat pagal BDAR 56 straipsnio 1 dalį).

1 PRIEDAS. ATITINKAMI ATVEJO NAGRINĖJIMO DRAUGIŠKO SUSITARIMO BŪDU VEIKSMAI

64. Toliau pateiktame kontroliniame sąraše siekiama aprašyti konkrečius veiksmus, kurių reikėtų imtis nagrinėjant atvejus, dėl kurių gali būti tinkama siekti draugiško susitarimo. Todėl šis kontrolinis sąrašas turėtų būti vertinamas ne kaip padarinių, atsirandančių atsakius „Taip“ arba „Ne“, diagrama, bet kaip konkrečių skirtingų proceso etapų ir atitinkamų geriausių praktiką atitinkančių veiksmų apžvalga. 1 dalyje primenami pagrindiniai atvejo faktai, bet nepažymėjus kurio nors 2–5 dalių langelio, institucijai gali prireikti imtis tolesnių veiksmų.

Kontrolinis sąrašas. Atvejo nagrinėjimo draugiško susitarimo būdu veiksmai

1. Atvejo aplinkybės

-) Kaip procesas prasidėjo?
 - Skundas ☐
 - Žiniasklaidos pranešimas, *ex officio* tyrimai ir pan. ☐
 - Susijusių trečiųjų šalių informacija ☐
-) Kokio pobūdžio tai atvejis?
 - Vietos atvejis (BDAR 56 straipsnio 2 dalis ir 131 konstatuojamoji dalis) ☐
 - Tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atvejis ☐
-) Kodėl nagrinėjant atvejį tinkama siekti draugiško susitarimo (plg. 14 punktą)?
 - ☐ Susijusių duomenų subjektų nėra daug ☐
 - ☐ Nematyti pažeidimo sistemiškumo ☐
 - ☐ Duomenų apsaugos pažeidimas yra atsitiktinis arba netyčinis ☐
 - ☐ Asmens duomenų nėra daug ☐
 - ☐ Pažeidimo poveikis nėra ilgalaikis / didelis ☐
 - ☐ Nėra tikėtina, kad ateityje pažeidimai bus daromi toliau ☐
 - ☐ Nėra reikšmės visuomenei / viešajam interesui arba ji yra nedidelė ☐
 - ☐ ...

2. Ankstyvas bendradarbiavimas su kitomis PI (jei taikoma)

-) Veiksmų, kurių imtasi per procedūrą, poveikis
(pvz., jei taikoma, VPI galėtų atsižvelgti į tai, ar SPI jau bandė pasiekti draugišką susitarimą per preliminarų patikrinimą)

-
-) Konsultuotasi su VPI (jei taikoma) ☐
- Išversta skundo versija ☐
 - Ankstesnis duomenų subjekto ir duomenų valdytojo bendravimas ☐
 - Kita svarbi informacija ☐
-) Konsultuotasi su kita (kitomis) SPI ☐
- Išversta skundo versija ☐
 - Kita svarbi informacija ☐

3. Konsultavimasis su visomis susijusiomis šalimis ankstyvame etape

-) Duomenų subjektas ☐
- Pateikta bendroji informacija pagal BDAR 77 straipsnio 2 dalį ☐
 - Bendrasis suinteresuotumas draugišku sprendimu ☐
 - Nėra kitų priežasčių, dėl kurių atvejui reikėtų taikyti specialų režimą ☐
 - Šia informacija pasidalyta su dalyvaujančiomis SPI ir, jei taikoma, su VPI ☐
-) Duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas ☐
- Vyko oficialus išklauskymas ☐
 - Duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas yra pasirengęs užtikrinti atitiktį teisiniams reikalavimams ☐
 - Galima užtikrinti atitiktį per tinkamą laikotarpį ☐
 - Šia informacija pasidalyta su dalyvaujančia SPI ir, jei taikoma, su VPI (pvz., per neoficialias konsultacijas) ☐
-) Trečioji šalis (jei taikoma) ☐
- Nėra poveikio trečiųjų šalių teisėms ☐
 - Nėra trečiųjų šalių teisių, dėl kurių nebūtų galima sudaryti susitarimo (pvz., todėl, kad, patenkinus skundo pateikėjo prašymą leisti susipažinti su informacija, būtų daromas poveikis trečiosios šalies teisėms į duomenų apaugą) ☐

4. Ar pasiektas draugiškas susitarimas?

-) Įrodytas duomenų subjekto pasitenkinimas ☐
- Pažeidimas, apie kurį buvo pranešta, ištaisytas ☐

- Nėra duomenų subjekto prieštaravimų ☐
- Duomenų subjektas atsiliepė per tinkamą laikotarpį ☐

) Duomenų valdytojas / duomenų tvarkytojas pateikė atitikties įrodymą ☐

) Jei taikoma, ši informacija buvo pateikta vadovaujančiai priežiūros institucijai / susijusiai priežiūros institucijai ☐

5. Ar galutinis sprendimas atitinka BDAR 60 straipsnį (VLP atvejais)?

) Sprendime pateikta visa atitinkama informacija (plg. 57 ir tolesnius punktus) ☐

) Sprendimo projektas (jei taikoma – peržiūrėtas sprendimo projektas) išplatintas per IMI ☐

- Sprendimo projektas buvo išsiųstas ☐
- Nebuvo pagrįstų ir tinkamų prieštaravimų ☐
- Pagrįstų ir tinkamų prieštaravimų buvo, be visus juos pavyko pašalinti ☐

) Galutinis sprendimo projektas buvo išplatintas per IMI

- Sprendimas buvo praneštas duomenų valdytojui / duomenų tvarkytojui ☐
- Duomenų subjektas buvo informuotas apie sprendimą ☐

2 PRIEDAS. VALSTYBĖS, KURIOSE DRAUGIŠKI SUSITARIMAI NEGALIMI PAGAL NACIONALINĖS TEISĖS AKTUS

65. Toliau išvardytos valstybės nurodė, kad draugiški susitarimai negalimi pagal jų nacionalinės teisės aktus:

- Kipras
- Čekija
- Danija
- Estija
- Suomija
- Prancūzija
- Graikija
- Malta
- Lenkija
- Portugalija
- Slovakija
- Slovėnija
- Ispanija
- Švedija